

Globalt Fokus' analyse af den nye udviklingsstrategi 'Fælles om verden'

Danmarks nye udviklingspolitiske og humanitære strategi 'Fælles om verden', der blev lanceret i sidste uge, er resultatet af endnu et bredt politisk forlig - denne gang med Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Alternativet. Dansk Folkeparti, Ny borgerlige og Liberal Alliance står uden for aftalen, mens Frihed Grønne ikke blev inviteret til forhandlingerne. Den nye strategi vil være gældende til juli 2025.

Som input til processen omkring strategien udviklede Globalt Fokus i tæt samarbejde med medlemmerne tre grundlæggende principper, som vi mener en nytænkende og fokuseret strategi for Danmarks udviklingssamarbejde skal bygge på.

De tre principper er:

[Princip 1: Bæredygtige samfund, der kan modstå kriser](#)

[Princip 2: Menneskerettigheder i første række](#)

[Princip 3: Civilsamfundet og lokalt ejerskab skaber langvarig forandring](#)

Du kan læse mere om de tre principper her: [Globalt Fokus skriftligt input til den kommende udviklingspolitiske og humanitære strategi her](#)

Vi vil her analysere strategien ud fra de tre principper, samt de underliggende tematikker, som vi har haft fokus på i forbindelse med processen og forhandlinger omkring den nye strategi. Tilsidst i analysen kaster vi også blikket på, hvordan udfordringer omkring finansiering, konditionalitet og migration kommer til udtryk i strategien.

Kort overblik over strategien

Den nye udviklingspolitiske og humanitære strategi 'Fælles om verden' er bygget op omkring menneskerettigheder og demokrati, som bliver udfoldet i afsnittet: Demokrati og menneskerettigheder som fundament for vores udviklingssamarbejde

Dette efterfølges af to fokuserede hovedtemaer:

- Vi skaber håb og hjælper bedre, hvor det er sværest (migration og skrøbelighed)
- Kampen for klima, miljø og natur

Disse tre elementer af strategien er flankeret af et første kapitel, som hedder 'Verden er i ubalance', og som bl.a. indeholder en vision og 17 principper for dansk udviklingsbistand, og et sidste kapitel, som hedder 'Dynamiske partnerskaber i en foranderlig verden', som opridser partnere i dansk udviklingssamarbejde, herunder civilsamfundet, og som også har et afsnit dedikeret til finansiering.

Demokrati og menneskerettigheder er strategiens bærende værdier

Globalt Fokus' centrale budskaber til strategien har været, at demokrati og menneskerettigheder skulle være bærende værdier. Det er om noget blevet opfyldt med 'Fælles om verden'.

Strategien anerkender det nuværende globale pres og krænkelse af rettigheder, demokrati og civilsamfundets råderum, men gør også opmærksom på det håb, som skal findes i de mange protestbevægelser verden for. Protestbevægelser er netop et tema som Globalt Fokus har sat fokus på i løbet af vinteren og foråret med analyse [Protestbevægelser - analyse af en global megatrend](#), og som vi bl.a. delte med UM som en del af vores input til strategien. Hvordan Danmark mere præcist vil arbejde for at understøtte dette håb, bliver dog ikke udfoldet i strategien.

Som noget helt nyt har strategien også et stort fokus på digitalisering og demokrati. Der bliver både nævnt specifikt ift fx beskyttelse af demokratiforkæmpere, at man vil bringe civilsamfundet i spil i arbejde med demokrati og digitalisering, samt at man vil understøtte ytringsfrihed og dialog i en digital tidsalder. Her er det værd at bide mærke i, at dette fokus synes at blive koblet til det større udenrigspolitiske diplomati, da der står, at Danmark er "Et af verdens mest digitaliserede demokratier og førende ind for teknologisk diplomati på globalt plan" (s. 13). Danmark udpegede i 2017 verdens første tech-ambassadør, og satte dermed Danmark på verdenskortet i teknologisk diplomati og med 'Fælles om verden' er dette også flyttet ind i udviklingspolitikken. Udenrigsministeriet lancerede tidligere på måneden initiativet [Tech for Democracy](#), og ud fra strategien tyder alt på at denne satsning er del af et større tema, som vil blive udfoldet over de kommende år.

Civilsamfundet og civilsamfundets råderum har ligeledes fået stor plads i strategien - se mere under Princip 3. Strategien har også et styrket fokus på ligestilling og piger og kvinders rettigheder - se under Princip 2.

Generelt har kapitlet om demokrati og menneskerettigheder også et stærkt fokus på inddragelse af marginaliserede grupper. Det er et stærkt kapitel, men det er værd at notere at modsat afsnittene om klima og migration, er der ikke konkrete målsætninger for arbejdet med demokrati og menneskerettigheder.

Princip 1: Visionen om bæredygtige samfund, der kan modstå kriser

Modstandsdygtighed og bæredygtighed

Strategien leverer i nogen grad på visionen om bæredygtige samfund, der kan modstå kriser. Kigger man på, hvordan vi i Globalt Fokus har udfoldet forståelsen af modstandsdygtighed og bæredygtighed, kunne man ønske et mere systemisk og strukturelt opgør med de underliggende problemstillinger, som i dag gør vores samfund ubæredygtige, fx når det kommer til økonomiske modeller og magtstrukturer i samfund og lande imellem. Dog anerkender strategien behovet for både robusthed og bæredygtighed, som søjler den danske udviklingsbistand skal bygge på.

Klima

Med den nye strategi er det tydeligt, at regeringen og forhandlingspartierne tager den globale klimakrise seriøst, og de er ambitiøse om Danmarks ansvar overfor verdens mest klimasårbare lande. Der er dedikeret et helt kapitel til det grønne område, og klimaforandringerne omtales i resten af strategien bl.a. som katalysator for konflikt og fordrivelse, hvor Danmark bl.a. vil bidrage til genopbygning efter tab og skader fra klimakatastrofer.

Samtidig er det positivt at se, at natur, miljø og biodiversitet er selvstændige indsatsområder, efter en årrække hvor Danmarks bistand på dette område har været faldende og ikke fremgik af den forhenværende strategi. Kigger man på, hvad Danmark konkret vil på det grønne område, fylder klima dog mest, og vægtningen mellem tilpasning og eksempelvis naturbaserede løsninger vil være vigtig at følge i udmøntningen af strategien.

Støtte til klimatilpasning i fattige lande er voldsomt forsømt internationalt, og det fylder relativt lidt i private klimamidler. Derfor er det positivt, at Danmark nu vil engagere sig "massivt" i klimatilpasning, ikke kun gennem egne indsatser men også ved at tage lederskab for at påvirke internationalt, så en markant større andel af de rige landes samlede klimabistand dedikeres til klimatilpasning.

Hvor stor en andel, Danmark vil arbejde for, er ikke defineret – den globale målsætning hedder 50%, og i realiteten går kun 20-25% af den globale klimafinansiering til tilpasning. Det vil derfor være vigtigt, at Danmark også påvirker den globale balance gennem egne klimamidler og dedikerer 70% heraf til tilpasning, samtidig med at den klimafinansiering, der gives udover udviklingsbistandens 0,7% af BNI, øges.

Endelig siger strategien, at Danmark vil tage lederskab inden for reduktioner og grøn omstilling. Her er det vigtigt, at udviklingsbistanden ikke bruges til rene klima- og miljøformål, men altid har rettigheder og fattigdomsbekæmpelse for øje. Dette kan være en bekymring i forhold til de grønne myndighedssamarbejder, hvor menneskerettigheder og civilsamfundets råderum ikke er i fokus. Ligeledes vil reformen af Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU), som strategien varsler, være vigtig at følge for at sikre, at de private investeringer Danmark støtter med udviklingsbistand, kommer eksempelvis småbønder, fattige befolkningsgrupper eller private investorer i udviklingslandene til gode. På den måde vil udviklingsbistanden bidrage til en grøn omstilling, der er socialt retfærdig.

Nexus

Uden at være nævnt med et ord, har Nexus fået en hel side i den nye strategi under Kapitlet 'Vi skaber håb og hjælper flere bedre, hvor det er svært', hvor der er fokus på sammenkoblingen mellem det humanitære og det langsigtede. I Globalt fokus input til strategien har vi lagt vægt på, at nexus tilgangen skal skærpes gennem mere fokus på forebyggelse og nedbrydning af silotænkning af instrumenter og indsatser.

I strategien er der lagt op til at bruge instrumenter og indsatser komplementært, og især er det positivt at se, at der også er lagt vægt på forebyggelse gennem fremme af menneskerettigheder og demokrati, konfliktforebyggelse og styrke retssystemer.

Ofte er den danske nexus-indsats blevet kritiseret for at være topstyret og mangle inddragelse af lokale aktører. Hverken Grand Bargain, en international aftale om bl.a. at 25 % af den humanitære finansiering skal gå til lokale aktører eller samarbejdet med lokale aktører, er nævnt i dette afsnit.

Pladsen i strategien viser, at nexus og sammentænkningen mellem de humanitære og de langsigtede instrumenter vil spille en vigtig rolle under strategiens implementering. Der vil ligge en opgave i at sikre en indtænkning af lokale aktørers som en central spiller under implementering af de forskellige instrumenter – og også i sammenkoblingen heraf.

Princip 2: En overordnet tilgang, der er rettighedsbaseret og bygger på Leave No One Behind-princippet

Menneskerettigheder

For civilsamfundet var det vigtigt, at en ny strategi kom med et fornyet og forstærket fokus på menneskerettigheder. Vi ønskede menneskerettigheder kom i første række.

'Fælles om Verden' har et klart styrket fokus på menneskerettigheder ift. 'Verden 2030'-strategi. I *Verden 2030* blev menneskerettigheder primært omtalt som en del af temaet om at fremme værdier.

Den nye strategi sætter igen en tyk streg under, at menneskerettigheder, sammen med demokratiske værdier, er fundamentet for Danmark udviklingsamarbejde.

Den nye strategi har generelt mange referencer til konventioner og internationale aftaler, og specifikt nævnes *Verdenserklæringen om menneskerettigheder og FN's konventioner om menneskerettigheder* i det første princip ud af de 17, som strategien oplister som 'Principper for vores udviklingsamarbejde'.

De mange referencer til konventioner bør læses på to måder; på den ene side er det vigtige referencer, som understreger og sikre, at Danmark fortsat bygger sin udenrigs- og udviklingspolitik på det regelbaseret verdensorden. På den anden side, er det endnu et bevis på, at helt brede konsensus omkring de internationale konventioner og FN's aftaler er væk i dansk politik. Dansk Folkeparti forlod forhandlinger pga. det stærke fokus på konventioner (herunder nævnes især flygtningekonventionen). Behovet for at understrege, at Danmark fortsat er engageret i konventionerne, er måske kun nødvendig at eksplicit udtrykke, fordi konsensus herom er væk.

Leave No One Behind

Civilsamfundet har i Globalt Fokus' høringsvar til strategien ligeledes presset på for at give Leave No One behind-princippet (LNOB) en central placering. Princippet står centralt i strategien gennem et dedikeret afsnit i indledningen af strategien: "Ingen skal lades i stikken - særlig opmærksomhed på dem med størst behov" samt som et af principperne for Danmarks udviklingsamarbejde.

Fokus på de mest efterladte og marginaliserede grupper står stærkt i strategien, men at det er bragt ind som et indledende fundament uden konkrete målsætninger eller tiltag betyder, at der skal fokus på den tværgående implementering af princippet under strategien. Her vil [Globalt Fokus' analyse Leave No One Behind: Lever Danmark op til sit løfte om ikke at lade nogen i stikken?](#) kunne bruges som et konkret værktøj til, hvordan vi få implementeret princippet over den fireårige strategiperiode.

I afsnittet opremses en liste af grupper som er særlig sårbare: "køn, alder, handicap, sygdom som for eksempel hiv/aids, politisk holdning, faglige eller aktivistiske engagement, etnicitet, seksuel orientering, kønsidentitet, beskæftigelse, eller deres tro eller fravalg af samme". Dette er en grundig liste, som dog også kunne have påpeget, at mange tilhører flere af disse grupper samtidig, og dermed er de udsat for en multidimensionel sårbarhed, som bør anerkendes. Denne flerdimensionalitet er dog anerkendt forskellige andre steder i strategien, fx når der tales om kvindelig menneskerettighedsforkæmpere ekstra lag af udsathed grundet deres køn. Denne intersektionelle tilgang til at forstå menneskers udsathed i verden er noget, som især [Globalt Fokus arbejdsgruppe for ligestilling har påpeget i deres høringsvar](#).

Ligestilling, kvinder og piger

Som det plejer, er der et afsnit i strategien, som omhandler ligestilling, kvinder og piger. Hvor Verden 2030-strategien havde en instrumentaliseret tilgang til ligestilling med fokus på den samfundsgevinst, det er at have kvinder på arbejdsmarkedet, er den nye strategi mere nuanceret. Samfundsgevinsterne er fortsat en del af ligningen, men det blegner i et ligestillingsafsnit, som både anerkender de stærke reaktionære kræfter, som kæmper imod ligestilling i dag, og peger på mændenes rolle i hjemmet, som et vigtigt element i at ligestilling mellem kønnene skal lykkes.

Mest bemærkelsesværdigt er det, at der i strategien understreges, at "ligestilling og piger og kvinders rettigheder er en tværgående prioritet i vores humanitære arbejde og udviklingsindsatser" (s. 14). Globalt Fokus' ligestillingsgruppe har i høringsvaret netop haft fokus på at såkaldt *gender-mainstreaming* indtænkes i alle politiske og programmatisk indsats. Dette er et stort skridt i kampen for en styrket ligestillingsindsats i dansk udviklingsamarbejde. Ligeledes er der øget

opmærksomhed på piger og kvinders økonomiske og politiske rettigheder og muligheder, hvilket også er et vigtigt skridt for arbejdet med ligestilling i udviklingspolitikken.

Ligesom resten af afsnittet 'Demokrati og menneskerettigheder' mangler der dog nogle målsætninger om, hvordan man vil gå konkret til værks for at gøre ligestilling til en integreret prioritet i alle indsatser. Det er dog værd at bemærke, at ligestilling er nævnt i målsætninger i kapitlerne om migration og skrøbelighed og i det om klima.

Princip 3: Styrken ved civilsamfundet og fokus på lokalt ejerskab

Samarbejdet med civilsamfund

Globalt Fokus har igennem hele strategiprocesen haft et stort fokus på civilsamfundets rolle, finansiering (25 % af bistand til civilsamfundet) og en stærk placering i strategien.

I strategien bliver civilsamfundet overordnet set anerkendt i sin rolle som implementerende partner i dansk udviklingsamarbejde og som en målsætning i sin egen ret. Strategien sætter civilsamfundet som en international prioritet for Danmarks og understreger, at "vi (Danmark red.) er en stærk stemme for et aktivt, mangfoldigt og uafhængigt civilsamfund" (s.13). Samarbejdet og civilsamfundets rolle i både det humanitære arbejde og i klimaarbejdet anerkendes, bl.a. peges der på de mangeårige kompetencer dansk civilsamfund har opbygget om klima. Strategien understreger også civilsamfundets rolle i demokratiske samfund flere gange - se mere i afsnittet om civilsamfundets råderum.

Strategien, som ikke beskæftiger sig med finansiering udover at fastslå, at den danske udviklingsbistand skal være på mindst 0,7 % af BNI, har derfor ikke *benchmarks* på, hvor stor en del af bistanden skal bruges til og igennem civilsamfundet. I Globalt Fokus har vi arbejdet for 25 % af den bilaterale bistand skulle gå til civilsamfundet. Dette bliver en kamp, som ligger i de kommende finanslovsforhandlinger.

Selvom der ikke er opsat konkrete målsætninger for samarbejdet med civilsamfundet, er civilsamfundet nævnt som den første partner i afsnittet om dynamiske partnerskaber. Her nævnes også det folkelige engagement, som civilsamfundet skaber omkring dansk udviklingsbistand, og som man ønsker at understøtte. Det er dog et tema, som ikke har fået et eget afsnit, men det bliver også nævnt i afsnittet 'Principper for vores udviklingsamarbejde'.

Kigger vi mod de Strategiske Partnerskabsaftaler (SPA), er det måske værd at bemærke, at der i strategien er understreget ønsket om *målrettet partnerskaber*, som eksemplificeret sådan her: "Det kan for eksempel være målrettet civilsamfundsstøtte vedrørende demokrati og menneskerettigheder eller et samarbejde om innovative løsninger for at håndtere fordrivelse og irregulær migration" (s. 39).

Sidst, men ikke mindst, er arbejdet med at understøtte lokale civilsamfundsaktører gennem de danske partnere også med i strategien. Ligeledes er samarbejdet i internationale netværk også nævnt. Selvom ingen af delene fylder meget i strategien, forventes begge typer af samarbejde civilsamfundet imellem at få fremtrædende rolle i SPA.

Civilsamfundets råderum

Civilsamfundets råderum har fået en del plads i strategien. Til at starte med slår strategien fast, at: "I lande med velfungerende demokratier og mangfoldige civilsamfund, og hvor mennesker kan organisere sig frit, for eksempel i fagforeninger eller i politiske partier, er der større velstand" (s.13). Denne kobling er vigtig, fordi den indirekte - og også besvarer vores anbefaling om, at

civilsamfundets råderum ikke står uafhængigt af andre indsatser, men netop er en forudsætning for, at civilsamfundet kan bidrage positivt til bæredygtig udvikling.

Det store fokus på civilsamfundets råderum reflekteres i strategien både i en grundig gennemgang af, hvad problemerne og udfordringerne er, men også hvilke aspekter, der skal styre de løsninger, som man arbejder hen imod. Hos Globalt Fokus er vi glade for at se ordlyden om "mangfoldige og uafhængige civilsamfund", fordi det netop er vigtigt at fokusere på, når det handler om at sikre civilsamfundets råderum. Det skyldes, at i lande, hvor civilsamfundet er under pres, er det nemlig uafhængige organisationer og civilsamfundsaktører fra marginaliserede grupper, der er særligt udsatte.

Strategien understreger behovet for at støtte demokrati- og menneskerettighedsforkæmpere i fare, hvilket Globalt Fokus har specifikt anbefalet skulle gøres gennem en *rapid response funding*, men også gennem langsigtede partnerskaber. Når der sker nedslag på civilsamfundet, er Danmarks rolle i FN og andre multilaterale fora vigtig for at kritisere og lægge pres på regeringen, der står for nedslagene. Derfor er det positivt at se, at Danmark diplomatisk rolle kobles med udviklingspolitikken, hvilket vi også anbefalede i forbindelse med strategien.

Det største kritikpunkt er, at der ikke er konkrete målsætninger tilknyttet afsnittet om demokrati og menneskerettigheder, som vi ser det på de andre områder - og derfor er der heller ikke konkrete målsætninger eller tiltag i strategien omkring civilsamfundets råderum. Protestbevægelser nævnes, men der mangler uddybelse af vigtigheden af deres forandringskraft, og hvordan de kan indgå i udviklingssamarbejdet om civilsamfundets råderum. Det samme gælder digitale nedslag og muligheder, hvor det vil være relevant at se på, hvordan det helt konkret kan udmønte sig i arbejdet med civilsamfundets råderum.

Lokalisering/lokalt ejerskab

Lokalisering og lokalt ejerskab var en stor del af Globalt Fokus' arbejde med strategien. Udover at det var en del af det tredje princip i vores høringssvar, har vi arbejdet med at inddrage stemmer fra syd - både i events og i vores udarbejdelse af vores input til strategien. Desværre har lokalt ejerskab og lokalisering ikke et markant aftryk i strategien.

Lokal forankring og ejerskab er nævnt som et punkt under 'Principper for vores udviklingssamarbejde'. Det er dog ikke begreber, som har fået den markante placering i strategien, som man fra civilsamfundets side kunne have håbet. Lokale aktører har hverken plads i deres egne ret under afsnittet 'Dynamiske partnerskaber' eller er nævnt gennemgående i strategien.

Lokalt ejerskab og lokalisering bliver en vigtig del af SPA på trods af den lille placering i strategien. Men at skabe lokalt ejerskab er ikke en opgave, som kun tilhører civilsamfundet. En gennemgående forståelse af lokal inddragelse og ejerskab på tværs af instrumenter og indsatser kan, med udgangspunkt i benævnelsen i 'Principper for vores udviklingssamarbejde', blive en vigtig del af implementeringen af strategien.

Det bør dog også nævnes, at under afsnittet om Den private sektor står, at "der skal være fokus på lokal forankring og ejerskab" (s.42). Dette er en vigtig tilføjelse set i lyset af, at dansk bistand brugt i samarbejde med privatsektoren længe har haft fokus på profit for danske virksomheder, samt at Investeringsfond for udviklingslande (IFU) skal reformeres som en del af den nye strategi. Samspillet mellem privatsektoren og lokal forankring og ejerskab kan altså få plads i de kommende år.

Kort om andre relevant emner: Finansiering, konditionalitet og migration

Finansiering

Afsnittet om finansiering understreger, ligesom 'Verden 2030', at udviklingsbistanden *minimum* skal være på 0,7 % af BNI. At der er indskrevet, at det er et *minimum*, sikre, at bistanden fortsat vil kunne drøftes og forhøjes i strategiperioden gennem finanslovsforhandlingerne.

Globalt Fokus har arbejdet for, at der blev indskrevet i strategien, at man ville forhøje bistanden til 1 % af BNI under implementeringsperioden, og dermed sikre at Danmark både lever op til FN forpligtelsen om 0,7 % af BNI i udviklingsbistand, samt bidrager med sin *fair share* af den klimabistand, som de rige lande har lovet udviklingslandene i Parisaftalen.

Dagen efter lanceringen af strategien [udtalte udviklingsminister, Flemming Møller Mortensen, til Altinget](#), at man ikke skal forvente yderligere penge til hverken udvikling- eller klimabistand.

I stedet har strategien fokus på, hvad andre skal bidrage med for at give flere penge til den globale udviklingsdagsorden, her nævnes privatsektoren, og at en række OECD-lande endnu ikke lever op til forpligtelsen om 0,7 %, som Danmark gør det.

Udover selve rammen går strategien ikke dybt ind i hverken instrumenter eller funding. Det betyder også, at andre elementer omkring finansiering og funding, som Globalt Fokus har arbejdet for, ikke er en del af strategien. Det gælder bl.a. [25 % af den bilaterale udviklingsbistand til civilsamfundet](#) og funding til lokale kvinderettighedsorganisationer. Her vil implementering af strategien og de kommende finanslovsforhandlinger, derfor spille en rolle for at fremme disse budskaber.

Konditionalitet

Med 'Fælles om verden' skriver Danmark konditionalitet direkte ind i sin udviklingspolitiske strategi. Dette har været et af de svære emner under forhandlinger af strategien, og formulering bærer da også præg af en opblødning: "Vi vil i udgangspunktet ikke give langsigtet udviklingsbistand til stater, der nægter at tage imod deres egne statsborgere" (s. 9).

At sætte konditionalitet, altså en betingelse, for hvorvidt et land kan få del i dansk udviklingsbistand, som ikke tager udgangspunkt i behov, fattigdom, skrøbelighed og ulighed, men i dansk interesser, er et brud med ideen bag udviklingsbistanden. Udviklingsbistanden bliver med konditionalitet på migration instrumentaliseret til brug i nationale interesser frem for at første og fremmest omhandle bekæmpelse af fattigdom og ulighed, som altid har været udviklingsbistand primære formål.

Migration

Kapitlet 'Vi skaber håb og hjælper bedre, hvor det er sværest' handler i høj grad om skrøbelighed og migration. Vi er glade for at se, at kapitlet i høj grad refererer konventioner og internationale aftaler og understreger, at disse vil være fundamentet for Danmarks arbejde. Strategien cementerer med dette afsnit migration, flygtninge og internt fordrevne til en central del af dansk udviklingsbistand som ét af to temaområder.

Strategien understreger vigtigheden af arbejdet med migration og skrøbelige stater ved at henvise til fakta og fremskrivninger, som bl.a. viser det øget behov for humanitær hjælp og den øget andel af personer, som vil bo i verdens fattigste og skrøbeligste lande.

Kapitlet understreger samtidig behovet for at skabe sammenhænge mellem de humanitære og langsigtede instrumenter - se mere om dette i Nexus i afsnittet om Princip 1. Samtidig er der et delvist fokus på nationale interesser, når strategien nævner hjemsendelsesaftaler som en mulig konditionalitet for udviklingssamarbejder og antyder, men dog ikke nærmere udfolder, sammenhænge mellem udviklingsbistand og forebyggelse af migrationsstrømme til Europa.

Konklusion

Globalt Fokus byder Fælles om Verden-strategien velkommen. Der er mange gode elementer i alle dele af strategien. Vi er særligt glade for at se menneskerettigheder og demokrati som fundamentet for strategien - et af Globalt Fokus' hovedbudskaber i vores høringsvar og arbejde med strategien.

Generelt viser denne analyse et markant aftryk fra civilsamfundet på strategien indenfor afgørende områder såsom klima, civilsamfundets råderum, ligestilling og Leave No One Behind. Dog, som det er blevet påpeget flere steder i analysen, kunne vi havde ønske os konkrete målsætninger under temaerne i demokrati og menneskerettigheder - noget som vi vil arbejde videre med under udmøntningen af strategien.

Vi kan være bekymret over, hvilken indflydelse konditionalitet på migration og 'retfærdigt og humant asylsystem' kan have på, hvilke land Danmark vil engagere sig i over de kommende år. Vi opfordrer til en god dialog mellem regeringen, Udenrigsministeriet, Folketinget og resten af sektoren, herunder særligt civilsamfundet, når der tages beslutninger på så afgørende områder for dansk bistand.

Globalt Fokus vil arbejde videre med strategien efter sommerferien, hvor vi forventer, at vores arbejdsgrupper vil engagere sig i strategien, drøfte hvordan vi som civilsamfund kan bidrage bedst til opfyldelsen af strategien, og skubbe på for at udmøntningen af strategien bliver i overensstemmelse med en rettighedsbaseret tilgang, har fokus på lokalt ejerskab og bliver gjort i samarbejde med et stærkt civilsamfund.